Ε.Ε. 4214
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 277

Αριθμός 5632

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ (Αρ. 2) ΤΟΥ 2007
(Νόμοι 30(Ι) του 2001, 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) του 2003, 80(Ι) του 2003 , 144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) του 2007 και 82(Ι) του 2007)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (Αρ. 2) του 2007, (εφεξής ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ βασισμένο στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013 και στον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 143 (Ι) του 1999).

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 22 Αυγούστου 2007 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ βασισμένο στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013 και στον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 143 (Ι) του 1999)» (εφεξής το «Μέτρο»). Στις 6 Σεπτεμβρίου 2007 κοινοποιήθηκε συμπληρωματική επιστολή από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η οποία λήφθηκε υπόψη κατά την αξιολόγηση του Μέτρου και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτού.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής η «ΑΗΚ»).

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Ο στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η συνέχιση του Σχεδίου Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ το οποίο βασίζεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, όπως αυτό οριοθετείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005[1]. Συγκεκριμένα το Μέτρο αφορά την παροχή κινήτρων για εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων σε υποστατικά στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή στον τομέα της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (δευτερογενής τομέας). Επίσης στο πλαίσιο εφαρμογής της ευρύτερης Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ και σύμφωνα με τον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 143 (Ι) του 1999) θα χορηγείται οικονομική ενίσχυση για σκοπούς ηλεκτροδότησης και σε φυσικά πρόσωπα για ιδιοκατοίκηση/μόνιμη εγκατάσταση και εξωκκλήσια.

[1] ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1

Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται (i) στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης περί της Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001[2] (εφεξής ο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006») και (ii) στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις[3] (εφεξής ο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001»), όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Δικαιούχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι:

(i) φυσικά πρόσωπα για ιδιοκατοίκηση/μόνιμη εγκατάσταση και εξωκκλήσια·

(ii) φυσικά πρόσωπα που έχουν ως μόνη ή σχεδόν μόνη βιοποριστική απασχόλησή τους τη γεωργία υπό την ευρύτερή της έννοια, είναι εγγεγραμμένα ως γεωργοί στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τα τελευταία 5 τουλάχιστον χρόνια και δεν ξεπερνούν την ηλικία των 65 ετών (εκτός εξαιρετικών μόνο περιπτώσεων που καθορίζονται στο Μέτρο). Σε περίπτωση νέων γεωργών η εγγραφή τους ως γεωργών στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι απαραίτητη για τουλάχιστον τα 2 τελευταία χρόνια·

(iii) νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή στο δευτερογενή γεωργοκτηνοτροφικό τομέα.

Οι δικαιούχοι (ii) και (iii) πρέπει να είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επίσης πρέπει να πληρούν όλα τα κριτήρια του Κεφαλαίου IX του Μέτρου τα οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, για μεν τα φυσικά πρόσωπα σε ανώτατο όριο για το συνολικό ακαθάριστο οικογενειακό εισόδημα, σημαντικό μέρος του οποίου πρέπει να προέρχεται από τη γεωργία, για δε τα νομικά πρόσωπα σε συνολικό κύκλο εργασιών με βάση ελεγμένους λογαριασμούς.

Το Μέτρο θα εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές της Κύπρου, όπως αυτές καθορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013, στις οποίες ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δε δύνανται να είναι δικαιούχοι για συμμετοχή στο Μέτρο:

(i) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·

[2] ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3.
[3] ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33.

(ii) επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων[4] και

(iii) ερασιτεχνικές ή εμπορικές εκτροφές μη παραγωγικών ζώων (π.χ. σκύλων, γάτων, πτηνών κλπ.) ή/και παραγωγικών ζώων που γίνονται κατά παράβαση κοινοτικής νομοθεσίας περί ευημερίας ή προστασίας των ζώων/πτηνών ή αποφυγής ρύπανσης του περιβάλλοντος. Δεν περιλαμβάνονται επίσης στους δικαιούχους τα χοιροστάσια, πτηνοτροφεία και βουστάσια που δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια απόρριψης των λυμάτων τους. Το ίδιο ισχύει και για συστήματα επεξεργασίας λυμάτων ή βελτίωσης της ποιότητας του νερού (π.χ. αντίστροφη όσμωση) που δεν έχουν άδεια απόρριψης.

(δ) Κριτήρια

Η καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία για την εφαρμογή του Μέτρου είναι το Τμήμα Γεωργίας στο επίπεδο των Επαρχιακών Γεωργικών Λειτουργών πρωτοβάθμια και στο επίπεδο του Διευθυντή στις περιπτώσεις δευτεροβάθμιας εξέτασης ενστάσεων. Το Τμήμα Γεωργίας θα εκδίδει βεβαιώσεις σε όσους αιτητές γεωργοκτηνοτρόφους είναι επιλέξιμοι/δικαιούχοι με βάση την ισχύουσα αγροτική πολιτική της ΑΗΚ η οποία βασίζεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Λαμβάνοντας υπόψη τη βασική απαίτηση του Περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμου (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 143(Ι) του 1999) ότι «οι αιτητές, μαζί με την αίτηση τους για ηλεκτροδότηση των υποστατικών τους πρέπει να προσκομίσουν «ΒΕΒΑΙΩΣΗ του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ότι θεωρούνται δικαιούχοι με βάση την ισχύουσα αγροτική πολιτική του πιο πάνω Υπουργείου», ο ρόλος του Τμήματος Γεωργίας είναι να εφαρμόζει τη μεθοδολογία αξιολόγησης των αιτήσεων όπως αυτή επεξηγείται στο Κεφάλαιο Χ του Μέτρου και να καθορίζει, σύμφωνα με τα κριτήρια που παρατίθενται στο Κεφάλαιο ΙΧ, τους δικαιούχους.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ την 01/11/2007 και θα λήξει την 31/12/2013.

(ς) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου είναι οι δαπάνες για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε:

(i) γεωργοκτηνοτροφικά υποστατικά πρωτογενούς παραγωγής προϊόντων, όπως κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, γεωργικές αποθήκες, υδραντλίες, υποστατικά στέγασης ζώων και πτηνών και

(ii) υποστατικά εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων όπως πτηνοσφαγεία, εργαστήρια/βιοτεχνίες μεταποίησης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, μύλοι ζωοτροφών.

---

[4] ΕΕ C 244 της 11.0.2004, σ. 2.

Το ύψος στήριξης που θα παρέχεται έχει ως ακολούθως:

(i) Σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πρωτογενή παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων θα ισχύουν τα πιο κάτω:

1. για φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 40% του κόστους ηλεκτροδότησης·

2. για φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δραστηριοποιούνται ή/ και διαμένουν σε μειονεκτικές περιοχές θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 50% του κόστους ηλεκτροδότησης·

3. για νέους γεωργούς, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (11) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, θα ισχύει πρόσθετη επιδότηση μέχρι 10% του κόστους ηλεκτροδότησης, όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται εντός 5 ετών από την εγκατάστασή τους.

(ii) Σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην εμπορία και μεταποίηση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων θα ισχύει συντελεστής επιδότησης μέχρι 40% του κόστους ηλεκτροδότησης.

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Σημειώνεται ότι οι απαιτούμενες δαπάνες λειτουργίας του Μέτρου θα καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό της ΑΗΚ. Ο Προϋπολογισμός της ΑΗΚ για το έτος 2007 στο Κεφάλαιο 2 - Δαπάνες Λειτουργίας - Άρθρο 269 - Επιχορήγηση για εφαρμογή της Αγροτικής Πολιτικής προνοεί για χρηματοδότηση ύψους £2, 5 εκατομμυρίων.

Η κατανομή του διαθέσιμου κονδυλίου της ΑΗΚ στο πλαίσιο εφαρμογής της Αγροτικής της Πολιτικής κατά ποσοστό θα κατανέμεται ως ακολούθως:

(i) ποσοστό 20% του ποσού για φυσικά πρόσωπα για ιδιοκατοίκηση/μόνιμη εγκατάσταση και εξωκκλήσια και

(ii) ποσοστό 80% για επενδύσεις, βάσει του Στρατηγικού Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013, σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Σε περίπτωση που υπάρξει διαθέσιμο ποσό από την κατηγορία (i) στο χρόνο αναφοράς θα διατίθεται για την κατηγορία (ii).Το μέγιστο ποσό επιδότησης δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει τις £25.000 ανά δικαιούχο.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν επιτρέπει τη σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση ή ενίσχυση de minimis για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και αριθ. 70/2001.

(θ) Νομική βάση

Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και ο περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμος όπως θα τροποποιηθεί.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

(α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98[5]. Επίσης, το άρθρο 10 του Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

(β) Το μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου, που αφορά τη συνέχιση της εφαρμογής της ευρύτερης αγροτικής πολιτικής της ΑΗΚ και αναφέρεται στην παροχή επιδότησης σε εκκλησιαστικές αρχές στις οποίες ανήκουν εξωκκλήσια ή στους κατοίκους αγροτικών περιοχών για ηλεκτροδότηση για οικιακούς σκοπούς, δε συνιστά κρατική ενίσχυση αφού για τις περιπτώσεις αυτές ο δικαιούχος της ενίσχυσης δε συνιστά επιχείρηση αφού δεν ασκεί «οικονομική δραστηριότητα». Σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, «επιχείρηση» είναι κάθε φορέας ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του[6]. Με τη σειρά της η «οικονομική δραστηριότητα» είναι η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά[7]. Καθίσταται σαφές ότι οι δικαιούχοι της κατηγορίας 2 (γ) (i) πιο πάνω δεν εμπίπτουν στους ως άνω ορισμούς.

Νοείται ότι η Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη να εξετάζει κατά πόσο ο δικαιούχος δε συνιστά μεν επιχείρηση αλλά αιτείται επιδότηση που σχετίζεται άμεσα με την ανάπτυξη συγκεκριμένων «οικονομικών δραστηριοτήτων» και επομένως θα θεωρείται, για τις δραστηριότητες αυτές, ως επιχείρηση.

---

[5] ΕΕ L 142 της 14.05.1998, σ. 1.

[6] Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «ΔΕΚ») της 23ης Απριλίου 1991, C 41/90, (Hofner and Elsen), Συλλογή 1991.

[7] Απόφαση ΔΕΚ της 18ης Ιουνίου 1988 στην Υπόθεση C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1998.

(γ) Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

(i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση παρέχεται από την ΑΗΚ η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζει και παύει το Υπουργικό Συμβούλιο. Δεδομένου ότι η ΑΗΚ είναι επιχείρηση υπό την ιδιοκτησία και έλεγχο του δημοσίου σε συνδυασμό με το ότι το συγκεκριμένο Μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και με συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση, το Μέτρο καταλογίζεται στο δημόσιο και οι πόροι που θα διατεθούν καθίστανται καθαρά κρατικοί. Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΚ, κρατικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγηθούν όχι μόνο από το ίδιο το Κράτος αλλά και από επιχειρήσεις υπό τον έλεγχό του, αρκεί το συγκεκριμένο μέτρο να μπορεί να καταλογισθεί στο Κράτος[8]·

(ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στη δικαιούχο επιχείρηση σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο η αποδέκτρια επιχείρηση δε θα είχε λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Το εν λόγω Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή στον τομέα της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων καθότι τις απαλλάσσει από μέρος των δαπανών ηλεκτροδότησης που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένες να επωμισθούν οι ίδιες·

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαίρετα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και/ή στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων· άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·

(iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ή στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, τούτο είναι σε θέση να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις τιμές των προϊόντων και ως εκ τούτου να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

---

[8] Απόφαση ΔΕΚ της 16ης Μαΐου 2002, C – 482/99 (Stardust Marine), Συλλογή 2002

(δ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 και στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέτρου βάσει των διατάξεων των εν λόγω Κανονισμών για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ:

Α. <u>Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων</u>

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, οι ενισχύσεις *«για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις εντός της Κοινότητας, με σκοπό την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης υποχρέωση κοινοποίησης εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 10 του παρόντος άρθρου».*

Πρέπει να διασαφηνιστεί ότι για τους σκοπούς των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων οι κρατικοί πόροι που διατίθενται για επενδύσεις στο δημόσιο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Παρ' όλα αυτά η διασύνδεση, για σκοπούς ηλεκτροδότησης γεωργοκτηνοτροφικών υποστατικών, με το δημόσιο δίκτυο αποτελεί μεν επένδυση αλλά στο επίπεδο του γεωργού και ως εκ τούτου οποιαδήποτε κρατική χορηγία για το σκοπό αυτό αποτελεί κρατική ενίσχυση η οποία προϋποθέτει τήρηση των εντάσεων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 ανάλογα με την περιοχή που πραγματοποιείται η επένδυση.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 *«η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει:*

- *το 50% των επιλέξιμων επενδύσεων στις μειονεκτικές περιοχές·*
- *το 40% των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιοχές·*
- *το 60% των επιλέξιμων επενδύσεων σε μειονεκτικές περιοχές και το 50% στις άλλες περιοχές όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς εντός 5 ετών από την εγκατάστασή τους».*

Οι εντάσεις ενίσχυσης που παρατίθενται στο Κεφάλαιο VIII μέρος (α) του Μέτρου σχετικά με το ύψος της στήριξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πρωτογενή παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων ταυτίζονται πλήρως με αυτές της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Επίσης η παράγραφος 4 (α) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 αναφέρει ότι *«οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν την κατασκευή, την αγορά ή τη βελτίωση ακινήτων»*. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ηλεκτροδότηση ενός υποστατικού εμπίπτει στις επιλέξιμες δαπάνες που προνοεί ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Ως εκ τούτου η προϋπόθεση της παραγράφου 4 (α) πληρούται.

Σύμφωνα με το Μέτρο το μέγιστο ποσό επιδότησης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τις £25.000 ανά δικαιούχο και ως εκ τούτου δεν υπάρχει περίπτωση να ξεπεράσει τα όρια που θέτει η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Επίσης, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, σύμφωνα με το Μέτρο, δε δύνανται να είναι δικαιούχοι για συμμετοχή επιχειρήσεις που θεωρούνται «προβληματικές» κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όπως επίσης και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παρασκευής προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Κατά συνέπεια πληρούνται και οι προϋποθέσεις των παραγράφων 5 και 10 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Νοείται ότι ο όρος «επιχείρηση» περιλαμβάνει φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Όπως συνάγεται από τα προεκτεθέντα, το μέρος του Μέτρου που αφορά ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων είναι πλήρως συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Β. <u>Εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων</u>

Όσον αφορά τις δαπάνες για την ηλεκτροδότηση υποστατικών εμπορίας και μεταποίησης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων σχετικό είναι το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 το οποίο αναφέρεται σε επενδύσεις και το οποίο έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006. Συγκεκριμένα με την τροποποίηση του άρθρου 4 προστίθεται η παράγραφος 7 η οποία προβλέπει ότι *«όταν η επένδυση αφορά στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της συνθήκης, η ακαθάριστη ένταση της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει ... το 40% των επιλέξιμων επενδύσεων σε όλες τις άλλες περιοχές»*. Σημειώνεται ότι στον όρο *«όλες τις άλλες περιοχές»* συμπεριλαμβάνονται όλες οι περιοχές οι οποίες είναι επιλέξιμες δυνάμει του Άρθρου 87 παράγραφος 3 (γ) της Συνθήκης ΕΚ και όλες οι άλλες περιοχές εκτός αυτών που αναφέρονται συγκεκριμένα στην παράγραφο 7 (α) – (γ) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και οι οποίες επιτρέπεται να λάβουν υψηλότερες εντάσεις· οι συγκεκριμένες αυτές περιοχές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου.

Οι δαπάνες για εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων σε υποστατικά αποτελούν *«δαπάνες για επένδυση σε κτίρια»* οι οποίες θεωρούνται *«επιλέξιμο κόστος των υλικών επενδύσεων»* και ως εκ τούτου η προϋπόθεση της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 πληρούται.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το μέρος του Μέτρου που αφορά ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εμπορία και μεταποίηση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων είναι πλήρως συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

Επιπλέον, σύμφωνα με το κοινοποιηθέν Μέτρο, δεν επιτρέπεται η σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινοτική χρηματοδότηση ή ενίσχυση de minimis για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και αριθ. 70/2001. Η πρόνοια αυτή κρίνεται ότι ικανοποιεί το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 και το άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 τα οποία απαγορεύουν τη σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την

έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με άλλη κοινοτική χρηματοδότηση, σε σχέση με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στους εν λόγω Κανονισμούς.

Όπως έχει προαναφερθεί, δικαίωμα συμμετοχής στο Μέτρο έχουν μόνο μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Νοείται ότι η αξιολόγηση από την καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία, δηλαδή το Τμήμα Γεωργίας, κατά πόσο μια επιχείρηση συνιστά μικρομεσαία επιχείρηση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Παράρτημα της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003[9].

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006, καθώς και τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Α. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Νέο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ βασισμένο στο Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013 και στον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο (Τροποποιητικός Νόμος Αρ. 143 (Ι) του 1999)» κατά το μέρος το οποίο αφορά δικαιούχους οι οποίοι δε συνιστούν επιχείρηση δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Β. Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.

Γ. Το μέρος του Μέτρου το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση είναι συμβατό με (α) τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 και (β) τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006· ως εκ τούτου εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου.

---

[9] ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36

Δ. Νοείται ότι η καθ΄ ύλην αρμόδια Υπηρεσία, δηλαδή το Τμήμα Γεωργίας, οφείλει να εξετάζει ενδελεχώς το μέγεθος των επιχειρήσεων έτσι ώστε να βεβαιώνεται ότι εμπίπτουν στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που περιέχεται στο Παράρτημα της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003.

Ε. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 7 Σεπτεμβρίου 2007.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.277 (675.2.1.3/23.1.1.12)